

Finanstilsynet
 Århusgade 110
 2100 København Ø

29. juni 2016

Ref.: fce/glk

Anmeldelse af teknisk grundlag m.v.

I henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed skal det tekniske grundlag mv. for livsforsikringsvirksomhed samt ændringer heri anmeldes til Finanstilsynet senest samtidig med, at grundlaget mv. tages i anvendelse. I medfør af lovens § 20, stk. 3, skal de anmeldte forhold opfylde kravene i bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed. I denne anmeldelse forstås ved livsforsikringssselskaber: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato	29. juni 2016
Forsikringsselskabets navn	Pensionskassen for Børne- og Ungdomspædagoger
Overskrift	Forsikringsselskabet angiver en præcis og sigende titel på anmeldelsen. Regler for opgørelse af pensionshensættelserne til markedsværdi
Resume	Forsikringsselskabet skal udarbejde et resumé, der giver et fyldestgørende billede af anmeldelsen. Med virkning fra 1. januar 2016 anmeldes ændring af regelsættet for opgørelse af pensionshensættelserne til markedsværdi som følge af ændret regnskabsbekendtgørelse. Desuden anmeldes nye satser for genkøb og fripolice, samt ændret IBNR-faktor. Derudover er der foretaget enkelte sproglige tilretninger, og satser er udskilt i et særskilt bilag.
Lovgrundlaget	Det angives, hvilket/hvilke nr. i § 20, stk. 1, anmeldelsen vedrører. 6) grundlaget for beregning af livsforsikringshensættelser såvel for den enkelte forsikringsaftale som for selskabet som helhed.
Ikrafttrædelse	Dato for ikrafttrædelse angives. 1. januar 2016
Ændrer følgende tidligere anmeldte forhold	Forsikringsselskabet angiver, hvilken tidligere anmeldelse eller anmeldelser nuværende anmeldelse ophæver eller ændrer. Anmeldelsen ændrer hensættelsesgrundlaget anmeldt d. 22. december 2015 og 26. juni 2015 samt anmeldelse af IBNR-faktor anmeldt den 27. juni 2014.
Angivelse af forsikringsklasse	Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken forsikringsklasse det anmeldte vedrører, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2. Anmeldelsen vedrører forsikringsklasse I og forsikringsklasse III.

Anmeldelsens indhold med matematisk beskrivelse og gennemgang

Anmeldelsens indhold med analyser, beregninger m.v. på en så klar og præcis form, at de uden videre kan danne basis for en kyn- dig aktuars kontrolberegninger, jf. bekendtgørelsens § 2 stk. 3.

Der henvises til det vedlagte bilag, hvor ændringerne til de tidligere anmeldte forhold er markeret med en streg i margen.

Risikotillægget i dødeligheden er sat til 0% og diskonteringsrenten er EIOPA's basis rentekurve. De øvrige markedsværdisatser er uændrede i forhold til anmeldelsen af 22. december 2015.

Pensionskassen anmelder ændret IBNR-faktor til brug for opgørelsen af pensionshensættelserne. Fak- toren i ordningsgruppe 1 (tidligere afdeling C) nedsættes fra 15 % til 6 %, da antallet af efteranmeldte invalideskader i ordningsgruppe 1 har været væsentlig lavere end forventet.

IBNR reserven fastsættes pr. ordningsgruppe på baggrund af årets risikopræmie ved invaliditet ganget med faktoren IBNR_ord.grp. De gældende IBNR-faktorer er herefter følgende:

IBNR_ord.grp_1: 6 %
IBNR_ord.grp_2: 0 %
IBNR_ord.grp_3: 6 %

Definitionen af ordningsgrupperne fremgår af Bonusregulativet.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for forsikringstagerne

Forsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for den enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsik- ringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal forsikringsselskabet redegøre herfor.

Ingen bemærkninger.

Redegørelse for de økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske konsekvenser for de enkelte forsikringstagere og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor. Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 1, og stk. 3-5.

Ingen bemærkninger.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for forsikringsselskabet

Forsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for forsikringsselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 7. Er der ingen konsekvenser, skal forsikringsselskabet redegøre herfor. Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6 stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Ingen bemærkninger.

Redegørelse for de økonomiske og aktuarmæssige konsekvenser for forsikringsselskabet

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske og aktuarmæssige konsekvenser for livsforsikringsselskabet, jf. bekendt- gørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor. Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 2, og stk. 6-7. Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6, stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Datagrundlaget for anmeldelsen er medlemsbestanden pr. 31.12.2015.

Nedenfor er vist konsekvenserne for de individuelle dele af pensionshensættelserne til markedsværdi (dvs. eksklusiv Kollektivt Bonuspotentiale og Risikomargen) for bestanden omfattet af forsikrings- klasse I.

FY er værdien af forventede ydelser, BP + BF er bonuspotentiale på ydelser for fremtidige præmier og fripolicydelser og IB_r er individuelle bonuspotentiale før reduktion med risikomargen.

Mio. kr.	FY	BP + BF	IB _{fr}
Udgangspunkt, 31.12.2015	3.831	32	
Efter ændring af satserne (dødelighed uden risikotillæg) 1.1.2016	3.825	32	
Efter ændring af metode til beregning med cashflows	3.726		79
Med fripoliceintensiteter	3.726		79
Med genkøbs- og fripoliceintensiteter	3.726		79
Med EIOPA diskonteringsrenten	3.879		63

Ændringen i hensættelserne er som følger:

Mio. kr.	Ændring FY	Ændring BP og BF	Ændring IB _{fr}
Ændring i dødelighed (uden risikotillæg)	-6	0	
Ændring af beregningsmetode	-99		48
Med fripoliceintensiteter	0		0
Med genkøbs- og fripoliceintensiteter	0		0
Ændring af diskonteringsrenten	153		-16

I beregningerne er det valgt at ændre på parametrene i følgende rækkefølge:

1. Dødelighed uden risikotillæg
2. Overgang til cashflows og risikomargen
3. Fripoliceintensitet
4. Genkøbsintensitet
5. EIOPA diskonteringsrente

Det fremgår af oversigten, at de individuelle dele af livsforsikringshensættelserne samlet set ændres med 80 mio. kr.

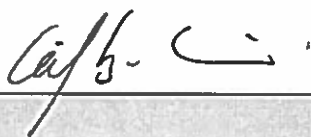

Fripoliceintensiteter og genkøbsintensiteter er anmeldt lig 0, da medlemsbestanden omfattet af forsikringsklasse I udelukkende består af medlemmer under udbetaling, dvs. alderspensionister, invalidepensionister samt ægtefælle- og børnepensionister.

Ændringen af IBNR-faktoren for ordningsgruppe 1 indebærer et forventet fald i IBNS-hensættelserne på 9 mio. kr. og et fald i erstatningshensættelserne på 0,3 mio. kr. Beregningerne er foretaget på bestanden pr. 31. december 2015.

For forsikringsklasse III er opgørelsen af pensionshensættelserne alene ændret derved, at der ikke længere fradrages kapitaliseret administrationsresultat, som beregningsmæssigt var nul ultimo 2015.

Det er selskabets vurdering, at det anmeldte regelsæt for opgørelse af livsforsikringshensættelser til markedsværdi er rimeligt og betryggende.

Pensionskassen for Børne- og Ungdomspædagoger

Navn Angivelse af navn
Leif Brask-Rasmussen
Dato og underskrift
29. juni 2016
Navn Angivelse af navn
Frank Cederbye
Dato og underskrift
29. juni 2016

Hensættelsesgrundlag

Nedenfor er angivet de formler, der benyttes i forbindelse med opgørelse af pensionshensættelserne, idet der henvises til de relevante bestemmelser i regnskabsbekendtgørelsen (RBK). Værdierne af de enkelte parametre ses i satsbilaget for hensættelsesgrundlaget.

1. Opgørelse af pensionshensættelserne, jf. RBK § 66

De samlede pensionshensættelser, PH opgøres til:

$$PH = FY + FDB_{er} + RM$$

Hvor

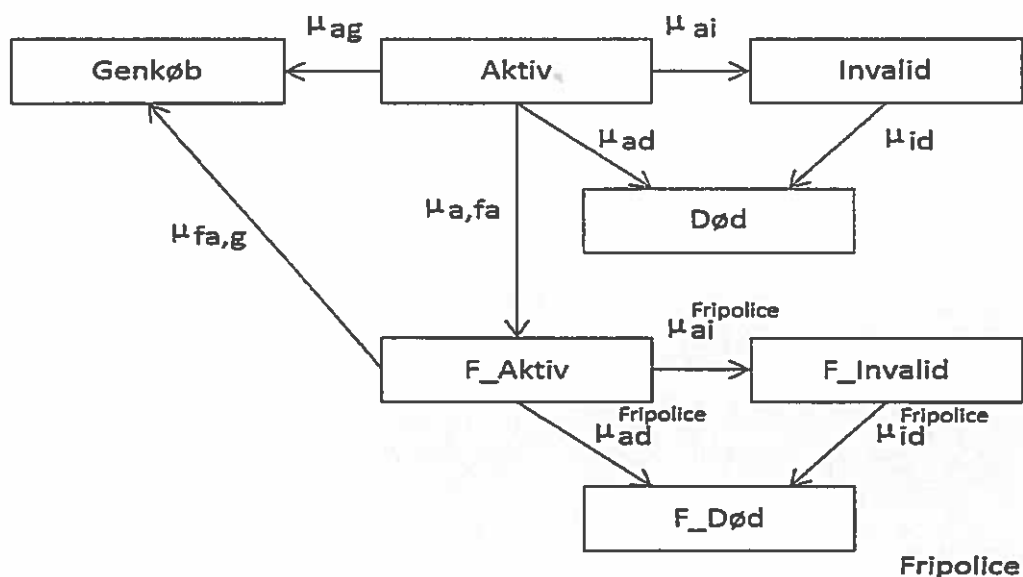
FY er værdien af forventede ydelser, der fastsættes i henhold til beskrivelsen nedenfor i afsnit 1.a for forsikringsklasse I og 1.d for forsikringsklasse III

FDB_{er} (Future Discretionary Benefits) er bonuspotentialer efter risikomargen, der fastsættes i henhold til beskrivelsen nedenfor i afsnit 1.b

RM er risikomargen, der fastsættes i henhold til beskrivelsen nedenfor i afsnit 1.c

1.a Forventede ydelser for forsikringsklasse I, jf. RBK § 67, stk. 4

Hensættelserne til forventede ydelser beregnes på baggrund af de forventede årlige betalingsstrømme i nedenstående 7-tilstandsmodel.

Hvor

$\mu_{ag} = \mu_{fa,g}$ er overgangssintensiteten fra aktiv til genkøb

$\mu_{ai} = \mu_{ai}^{fripolice}$ er overgangssintensiteten fra aktiv til invalid

$\mu_{ad} = \mu_{ad}^{fripolice}$ er overgangssintensiteten fra aktiv til død

$\mu_{id} = \mu_{id}^{fripolice}$ er overgangssintensiteten fra invalid til død

$\mu_{a,fa}$ er overgangssintensiteten fra aktiv til fripolice

Med genkøb og omskrivning til fripolice kan cashflows inddeles i 4 elementer:

1. Cashflows betinget af forsikringsmæssige og tidsbestemte overgange
2. Cashflow ved genkøb (betinget af, at policen ikke er overgået til fripolice)
3. Cashflows betinget af forsikringsmæssige og tidsbestemte overgange efter omskrivning til fripolice
4. Cashflow ved genkøb efter at være omskrevet til fripolice

Hensættelserne til forventede ydelser opgøres som nutidsværdien af bedste skøn af de forventede årlige betalingsstrømme:

$$FY = \sum_{x \in \text{Bestand}} (CF\_Y_x + CF\_Adm_x - CF\_B_x) + IBNS$$

Hvor

CF_Y_x er nutidsværdien af ydelsesbetalingerne for medlem x

CF_Adm_x er nutidsværdien af administrationsbetalingerne for medlem x

CF_B_x er nutidsværdien af bidragsbetalingerne for medlem x

IBNS er hensættelserne til indtrufne, men endnu ikke anmeldte eller fuldt opgjorte skader

1.b Bonuspotentiale for forsikringsklasse I, jf. § 67, stk. 1 i regnskabsbekendtgørelsen

Bonuspotentialet før reduktion (FDB_{fr}) er summen af de individuelle (IB_{fr}) og kollektive bonuspotentiale (KB_{fr}) før reduktion af risikomargen:

$$FDB_{fr} = IB_{fr} + KB_{fr}$$

Det individuelle bonuspotentiale før reduktion af risikomargen opgøres på følgende vis:

$$IB_{fr} = \sum_{x \in \text{Bestand}} \max(V_{\text{hensæt}_x^{\text{netto}}} - (CF\_Y_x + CF\_Adm_x - CF\_B_x); 0)$$

Det kollektive bonuspotentiale før reduktion af risikomargen, KB_{fr} er fastsat som resultat af pensionskassens principper for fordeling af overskud.

Bonuspotentialet efter reduktion af risikomargen (FDB_{er}) fastsættes pr. rentegruppe på følgende vis:

$$FDB_{er} = \sum_{\text{rentegruppe} \in \text{Bestand}} \max(FDB_{fr}^{\text{rentegruppe}} - RM^{\text{rentegruppe}}; 0)$$

1.c Risikomargen, jf. § 66, stk. 3 i regnskabsbekendtgørelsen

Risikomargen fastsættes pr. rentegruppe (k) på følgende måde:

$$RM = CoC \cdot \sum_{t=0} \frac{SCR(t)}{(1+r_{t+1})^{t+1}}$$

Hvor

CoC er kapitalomkostningsraten

SCR(t) betegner solvenskapitalkravet efter t år

r_{t+1} betegner den grundlæggende risikofrie rentekurve for en løbetid på t+1 år.

Der benyttes en simplifikation til beregning af SCR(t):

$$SCR^k(t) = SCR_{RU}(0) \cdot \frac{BE_{Net}^k(t)}{BE_{Net}(0)}$$

Denne simplifikation kan begrundes i, at fremtidige SCR uden markedsrisiko (SCR_{RU}) forventes at udvikle sig i takt med afløbet af pensionshensættelserne (BE).

1.d Forventede ydelser for forsikringsklasse III, jf. § 67, stk. 5 i regnskabsbekendtgørelsen

Forsikringer og investeringskontrakter indregnes i pensionshensættelserne med værdien af de pågældende kontrakter opgjort ud fra dagsværdien af de bagvedliggende aktiver.

2. Elementer som indgår i administrationsbetalingsstrømmen

Ved opgørelsen af forventede ydelser, jf. afsnit 1.a, indgår følgende elementer i opgørelsen af administrationsbetalingsstrømmen:

gebyr^m er det stykgebyr, som medlemskabet giver anledning til

γ^m er den administrationsbelastning, som den retrospektive hensættelse giver anledning til

α^m er den administrationsbelastning, som bidrag giver anledning til

β^m er den administrationsbelastning, som BFD-bidrag giver anledning til

3. Rentekurve

Ved opgørelsen anvendes EIOPA's basis rentekurve. Rentekurven reduceres med PAL-satsen gældende for de relevante år. Diskontering sker ved diskret tidskontering.

4. Opgørelse af værdien af den retrospektive hensættelse for hvert medlem

Værdien af den retrospektive hensættelse for hvert medlem på tid t opgøres som:

$$V\text{hensæt}_{x,t}^{\text{retro}} = (1 - k_{x,t}^{\text{BF}})\text{Hensæt}_{x,t}^{\text{1.orden}}$$

hvor $\text{Hensæt}_{x,t}^{\text{1.orden}}$ er hensættelsen opgjort på tegningsgrundlaget for medlem x på tid t og $k_{x,t}^{\text{BF}}$ er en faktor, der angiver at $\text{IB}_{x,t} \neq \text{IB}_{x,t}^{\text{1.orden}}$.

$k_{x,t}^{\text{BF}}$ er 0, så længe der med den løbende indtjening før bonus og henlagte midler i kollektivt bonuspotentiale er tilstrækkelig kapital til at honorere de forventede ydelser.

5. Overgangsintensiteter

Dødsintensitet for ikke invalide, μ_{ad}

For både mænd og kvinder modelleres dødeligheden i hele aldre x for køn k ved Finanstilsynets dødelighedsmodel som:

$$\begin{aligned}\mu_{x,t}^k &= \mu_{x,N}^k \cdot (1 - R_{x,N}^k)^{t-N} \\ \mu_{x,N}^k &= 0,5 \cdot \exp(\beta_1^k r_1(x-1) + \beta_2^k r_2(x-1) + \beta_3^k r_3(x-1)) \bar{\mu}_{x-1,N}^k \\ &+ 0,5 \cdot \exp(\beta_1^k r_1(x) + \beta_2^k r_2(x) + \beta_3^k r_3(x)) \bar{\mu}_{x,N}^k\end{aligned}$$

hvor $R_{x,N}^k$ betegner Finanstilsynets senest opgjorte levetidsforbedringer, $\bar{\mu}_{x,N}^k$ betegner Finanstilsynets centrale benchmark dødeligheder, N er seneste opgørelsetidspunkt for Finanstilsynets centrale benchmark og basisfunktionerne $r_i(x)$ er givet som

$$r_i(x) = \begin{cases} 1 & x \leq x_{i-1} \\ (x_i - x)/20 & x_{i-1} < x < x_i \\ 0 & x \geq x_i \end{cases}$$

for $i = 1, 2, 3$ og $x_i = 20 \cdot (2+i)$

Her er β_1, β_2 og β_3 parametre, der er estimeret ud fra data i en Poisson regressionsmodel.

Pensionskassen benytter i sine hensættelsesberegninger et unisex grundlag, som for dødeligheden modelleres som:

$$\mu_{x,t} = a_1 \cdot \mu_{x,t}^K + a_2 \cdot \mu_{x,t}^M$$

Dødsintensitet for invalide, μ_{id}

For invalidepensionister anvendes en Gompertz-Makeham dødelighed.

Invalideintensitet, μ_{ai}

For både mænd og kvinder anvendes en Gompertz-Makeham invalidehyppighed.

Genkøbsintensiteten, μ_{ag}

Der er kun aktuelle medlemmer i forsikringsklasse I, hvorfor genkøbsintensiteten definitions-mæssigt er sat til 0.

Fripoliceintensiteten $\mu_{a,fa}$

Der er kun aktuelle medlemmer i forsikringsklasse I, hvorfor intensiteten for omtegning til fripolice definitions-mæssigt er sat til 0.

Kollektive elementer

Ved beregning af kollektive grundformer anvendes G82 parametre. Dog regnes ægtefælledekninger altid med kvindelig forsikret.

Samleversandsynligheden er givet på formen:

$$h_x = \begin{cases} 1 & \text{for } x \leq 55 \\ 1 - \frac{1 - z \cdot f}{10} \cdot (x - 55) & \text{for } 55 < x \leq 64 \\ z \cdot f & \text{for } 65 \leq x \leq 70 \\ z \cdot \frac{l_{x-d}^{(2)}}{l_{70-d}^{(2)}} \cdot f & \text{for } 70 < x \end{cases}$$

hvor d er aldersforskellen og sandsynligheden for, at medlemmet er gift i alder x er

$$g_x = h_x / f$$

6. IBNS reserve

IBNS reserven fastsættes ud fra summen af RBNS- og IBNR reserverne.

RBNS reserven opgøres pr. ordningsgruppe ud fra antallet af uafsluttede skadesanmeldelser på opgørelsestidspunktet. Ved estimering af hensættelsen anvendes et gennemsnitlig reservespring for skadestypen, og der tages højde for, hvor mange af anmeldelserne der erfaringsmæssigt ender med en tilkendelse.

IBNR reserven fastsættes pr. ordningsgruppe på baggrund af den absolutte værdi af årets samlede risikopræmie ved død og invaliditet ganget med faktoren IBNR_ord.grp. Faktoren estimeres på baggrund af tidligere års erfaringer vedrørende efteranmeldte skader i forhold til risikopræmie i den pågældende afdeling.

Satstype	1.1.2016
Kapitalomkostningssatsen	
Coc	6 %
Betaparametre for kvinder	
β_1	0,08930980
β_2	-0,25948920
β_3	0,00000000
Betaparametre for mænd	
β_1	0,00000000
β_2	0,00000000
β_3	0,00000000
Fordeling af mænd og kvinder i bestanden	
a_1	85 %
a_2	15 %
Dødsintensitet for invalide	
For invalidepensionister anvendes en Gompertz-Makeham dødelighed	
A	0,00070
B	5,60000
C	0,03950
Invalideintensitet	
For både mænd og kvinder sættes invalideintensiteten til GA82K	
A	0,00060
B	4,71609
C	0,06000
Administrationssatser	
gebyr ^m	348 kr.
α^m	0,00 %
β^m	0,00 %
γ^m	0,00 %

Kollektive elementer**Mænd**

f	1,1865
z	0,75238
d	3

Kvinder

f	1,117
z	0,603003
d	-5

IBNR parametre pr. ordningsgruppe

IBNR_ord.grp_1	6 %
IBNR_ord.grp_2	0 %
IBNR_ord.grp_3	6 %